

Börje Nordström

Näringsdepartementet

Boverkets rapport Utvärdering av tidsfrister och förslag till sanktioner (Rapport 2017:4)

Samhällsbyggarna har som andra med stigande frustration funnit handläggningstiderna för bl.a. lov och förhandsbesked som oacceptabelt långa. De bestämmelser som infördes tillsammans med nya PBL (2010:900) om tidsfrister har föreningen funnit vällovliga och ett steg i rätt riktning.

Den kritik som JO och andra riktat mot vissa enskilda byggnadsnämnder för att de inte följt bestämmelserna om tidsfrister har sannolikt varit välgrundade.

I rapporten diskuterar Boverket olika typer av sanktioner som skulle kunna riktas mot byggnadsnämnder som överskrider fastställda tidsfrister avseende lov och förhandsbesked respektive anmälningsärenden.

Inledningsvis undersöker Boverket hur de nuvarande bestämmelserna tillämpas. I sammanfattningen konstateras att ”majoriteten av landets byggnadsnämnder klarar att handlägga större delen av ärendena inom de angivna tidsfristerna”. Analysavsnittet fortsätter med orsakerna till att tidsfristerna överskrids. Boverket skriver att kommunerna uppger ”att de två främsta orsakerna till att tidsfristen överskrids är att ärenden är komplicerade eller omfattande och att de har hög arbetsbelastning. En annan vanlig orsak är resursbrist och att remissyttranden och utredningar dröjer. De aktörer som Boverket intervjuat har upplevt att långa handläggningstider berott på resursbrist hos byggnadsnämnderna, men även i vissa fall kompetensen hos handläggarna”.

Samhällsbyggarna anser att analysen är alltför otillräcklig och summarisk för att ge underlag för ett så genomgripande förslag som ett system med sanktioner riktade mot byggnadsnämnderna. Det finns skäl att tro att många byggnadsnämnder verkligen har resursbrist, brist på personal och brist på kompetens. I slutet på rapporten under avsnittet ”Konsekvenser” tar Boverket själv upp en möjlig anledning (av flera) till resursbristen: ”Boverket har tidigare uppmärksammat att det är brist på anställningsbar kompetens för kommunerna inom områdena som rör byggfrågor”, och hänvisar till sin egen rapport 2012:6.

Som huvudförslag lyfter Boverket reduktion av avgift. Det bedöms vara det mest kostnadseffektiva alternativet och har den fördelen att det kommer den som har drabbats av dröjsmålet till godo.

Samhällsbyggarna anser att byggnadssektorn och kommunernas byggnadsväsende inte är moget för vad Boverket föreslår. Risker är uppenbara att det drab-

bar kommuner som har små resurser och svårt att finna personal med sådan kompetens som erfordras. Risken är också relativt stor att det drabbar enskilda bygglovhandläggare; det ”riskerar att resultera i en osund arbetsbelastning för befintlig personal”. Med de orsaker till de långa handläggningstiderna som refereras ovan och inte minst svårigheten att hitta kompetent personal finner föreningen det ansvarslost att lägga fram förslaget utan en djupare analys. En fördjupad utredning bör rimligen följas av förslag till att råda bot på bristerna t.ex. i form av flera utbildningsplatser.

Samhällsbyggarna avstyrker förslaget i den form det presenteras i rapporten.

Om Riksdag och Regering ändå finner att ett system med sanktioner ska införas bör det införas successivt och inte absolut i den meningen att avgiften trappas ned till noll på fem veckor. En nedtrappning i två steg ned till 50 eller 60 % av avgiften i två-veckorsintervall kunde möjligen prövas åtföljt av noggrann uppföljning.

Samhällsbyggarna är en branschövergripande ideell nätverksorganisation med ca 5000 medlemmar.